

LIJST DER BOEKJES DIE VOORRADIG ZIJN:

1. Drie maanden onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedig meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrongen land van Saaftinge; 17. De Zinneloozen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St Niklaas in 't Veerhuis; 25. De Vriezeman aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. De jongens van West-Roozbeke; 30. De verdrongen stad; 32. 't Weesje van Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinders van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederliefde; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en Jenny; 61. Streng Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leenwtje van Damme; 72. Een moedige Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Sepscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas hielp; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Weesjes; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesje; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 115. Onschuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachtster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Linneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kabouters; 145. De Spionnen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Graf in 't Bosch; 154. 't Berouw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheljongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonge Held; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreeselijke avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de liegmachine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geeraart; 195. Geeraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslandvaarders; 214. Jongensnoten; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Groote Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prarie; 221. Leo's Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 223. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevallen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De Schatgravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oorlog; 234. De Heldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE. —

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Tweede druk.

Nr. 223.

A. HANS

De Roovers Gestraft

DE ROOVERS GESTRAFT

I.

In een grot van het gebergte in Tirol woonde — 't is al eeuwen geleden — een rooversbende, die reeds veel ellende in de streek had gebracht.

De ruwe kerels waren echter bang geweest voor een ridder uit de buurt, heer Kuno van Eichenfels. Deze had de schelmen fel vervolgd en reeds menigeen aan de galg gehangen.

Maar de heer van Eichenfels moest weg om tegen de Turken te vechten. En toen stolen de roovers den kleinen Hendrik, het zoontje van heer Kuno en vrouw Adelheid. Ze sloten het in de grot op. Als heer Kuno terugkwam en roovers gevangen nam, zou de kapitein van de bende met het knaapje doen, wat de ridder met zijn kameraden deed.

Zoo zou hij dan aan den kasteelheer laten weten.

Heer Kuno bleef jaren weg. En Hendrik groeide in de grot op, onder toezicht van Lies, een oude vrouw.

Maar eens, toen die vrouw in een hoek zat te slapen, trok Hendrik in een der vele zijgangen

en zoo geraakte hij tot zijn groote verbazing buiten.

Een kluizenaar ontmoette hem en nam het kind mee. (1)

Dien avond kwamen de roovers thuis na op een jaarmarkt in de buurt menigen koopman en boer de zakken geledigd te hebben.

Ze waren dus goed geluimd.

— Lies, riep de kapitein tot de oude vrouw, we hebben honger en dorst... Maak vlug een smakelijken maaltijd gereed.

Lies, die den kleinen Hendrik vermist had, stond daar zoo bedremmeld, dat de kapitein het merkte.

— Wel, wat scheelt er u, oude? hernam de kapitein. Zeker heel den dag zitten dutten en nog niet goed wakker.

— Jawel, jawel... ik ben wakker, stamelde Lies.

— 'k Geloof het niet, en ik denk, dat ik eens een kruik water in uw gezicht moet gooien.

Maar 't was, of de kapitein begreep, dat er iets scheelde. Hij keek rond en vroeg:

— Waar is onze kleine aap gebleven?

— Ik weet het niet... ik heb hem overal gezocht... Hij moet in een der gangen verdwaald zijn.

(1) Zie Nr. 222: *Het Gestolen Kind*.

— Is dat op hem passen, luie feeks! schreeuwde de hoofdman. Wie weet, is de bengel niet ontsnapt. Er zijn gangen, die naar het dal loopen! Vooruit, iedere gang moet onderzocht worden. Steek kaarsen en lampen aan!

De roovers verdeelden zich in groepjes en trokken heen. Na een tijdje keerden ze terug. Ze hadden Hendrik niet gevonden.

— Dus hij is ontsnapt! raasde de kapitein. We zijn den jonker kwijt. Boeren uit den omtrek zullen hem wel naar 't kasteel brengen. En de rakker kan de gang aanwijzen en ons verraden. Gij hebt zitten slapen, hé, luie feeks!

— Wie kon nu denken, dat Hendrik in die gangen zou gaan! hernam Lies. Hij werd te druk voor me, ik kon hem niet meer stil houden.

— Ge hebt zeker nog te veel te doen. Ge moogt heele dagen op een bank liggen...

De kapitein greep plots een der mannen bij den arm.

— Jacob... gij zult de waarheid zeggen! bulderde hij. Ge waart altijd met dat kasteelkind bezig. En ge hadt medelijden met hem.

— Dat is waar ook, bekende Jacob. Ik vond het wreed, dat hij van zijn ouders weggenomen was.

— Zoo, en dat onze vrienden door zijn vader opgeknoopt werden, was dat niet wreed? flauwe prulleman!

— Dat kon de kleine Hendrik niet helpen!

— Ge zat altijd met hem te fluisteren. En ge hebt hem verteld, dat hij door een der gangen kon ontvluchten.

— Dat is niet waar..., want dan zou ik bang geweest zijn, dat hij in die gangen verdwaalde en van honger stierf.

— O, wat een braaf hart! spotte de kapitein. Ge durft ook nooit bloed vergieten.

— Neen, kapitien, moorden wil ik niet.

— Eigenlijk heb ik te veel geduld met u!

— Kapitein, ge kunt me dooden, maar ik zal geen bloed vergieten, hernam Jacob kalm.

— Liever ons verraden, hé?

— Neen, dat ook niet! Ge zijt nu kwaad op mij, omdat het kind ontsnapt is.

— Neen, Jacob kan dat niet helpen, zei een ander.

En er waren er nog, die hun makker verdedigden.

Jacob was altijd gedienschtig en de meesten hielden van hem, al vonden ze hem te zwak.

Maar ze zeiden dan, dat dit kwam door zijn opvoeding. Jacob was van goede familie. Doch, had in zijn jeugd om geld gespeeld en was aan 't stelen geraakt om schulden te betalen en een lustig leventje te leiden. Hij moest eindelijk de vlucht nemen voor het gerecht. Toen kwam hij bij de roovers.

Maar hij had spijt over zijn verleden. Ja, hij had medelijden gehad met het gestolen kind en was altijd vriendelijk geweest jegens Hendrik. Hij had speelgoed voor hem gemaakt. En Hendrik zag in Jacob zijn vriend en beschermer.

De kapitein bedaarde wat. Maar hij keek toch zeer knorrig.

— Baas, heer Kuno van Eichenfels is nog niet terug van den oorlog zei een der roovers.

— Ik hoop, dat de Turken hem fijn hakken! sprak de booze kerel. Of hem met huid en haar opeten.

— We kunnen nog eens naar het kasteel gaan en den kleine terug halen, vervolgde de roover.

— Percies of ze nu niet beter op hem zullen passen. Stel dat maar uit uw hoofd! 't Beste is, dat we hier opkrkamen en een andere verblijfplaats zoeken, beweerde de kapitein.

— Niemand durft ons hier komen aanvallen, blufte een ander. Al de kasteelheeren, ver in 't ronde, zijn met hun volk bij de Turken en de boeren zijn doodsbang voor ons.

Lies maakte den maaltijd gereed. Ze moest allerlei booze woorden en schimpscheuten van den hoofdman hooren.

De vroolijke stemming was verdwenen.

Na het eten dronken en speelden de roovers. Maar de kapitein deed niet mee. Nijdig zat hij in een hoek.

Hij haatte Kuno van Eichenfels en had van diens zoon een roover willen maken. Dat zou hard zijn voor de deugdzame ouders. Maar nu begreep hij wel, dat Hendrik een goede opvoeding zou krijgen.

Eindelijk gingen de roovers slapen.

Jacob lag lang wakker. Hij dacht aan zijn kleinen vriend. Hij was blij, dat Hendrik ontsnapt was en hij hoopte dat het kind veilig in 't ouderlijk huis zou terecht komen. Hij had daarvoor wel willen bidden, had hij gedurfd...

Maar bidden zoolang hij bij de roovers vertoefde, neen dat durfde hij niet. Hoe kon hij iets aan God vragen, als hij in het kwaad bleef.

Soms dacht hij er aan te vluchten. Maar de roovers lieten hem nooit alleen uitgaan. En hij vreesde ook het gerecht om de vroeger bedreven diefstallen en aanrandingen. Jacob dacht aan zijn brave ouders, die gestorven waren. Hij veegde tranen af. Hij voelde zich zoo ongelukkig.

Slechte kameraden hadden hem van den goeden weg afgebracht.

Den volgenden morgen zond de kapitein een zijner mannen uit om het kasteel Eichenfels te bespieden.

— Tracht te weten te komen, of Hendrik er terug is, zei hij.

Als koopman vermomd vertrok de roover.

Anderen moesten in de omgeving zoeken. Misschien was het kind op de hoeve.

— Pakt hem dan op! gebood de overste. En heb ik den deugniet hier, dan ranselen we hem die ontvluchtingstreken af. Gij Jacob, zult hem dan zweepslagen geven.

— Dat zou ik nooit doen, dacht Jacob.

Hij zweeg maar, gevoelend, dat de hoofdman ruzie zocht.

En Jacob hoopte vurig, dat men Hendrik niet zou vinden.

Tegen den avond kwamen de meeste verspieters terug. Ze hadden geen spoor van Hendrik gevonden.

— Ge hebt zeker in een herberg zitten drinken! riep de kapitein teleurgesteld uit.

— Als ge met ons wilt twisten, kunnen we beter uit elkaar gaan, sprak een der oudste leden. Moeten we nu waarlijk ruzie krijgen om zoo'n edelmansventje! Al dat gebrom van u.

Anderen murmeerden ook. En de kapitein bakte al gauw zoete broodjes. Zonder zijn mannen kon hij niets doen.

Toch zei hij nog, dat Lies eigenlijk weggejaagd moest worden.

— Wel ja, schop me buiten de grot! kreesch de oude vrouw. Dat is dan omdat ik al die jaren voor heel de bende gewerkt heb als een ezel. Ik mag niet oud worden, hé! Als gij eens grijze ha-

ren ult hebben, zit ge misschien krom en stijf in een zetel. Ik wasch en kook nog altijd voor u. Dat die bengel weggeloopt is, kan ik niet helpen. Ge hadt hem maar aan een ketting moeten leggen, lijk een hond.

— Lies heeft hem niet met opzet laten loopen, zei een der mannen. Zaag nu niet langer over zoo'n kind! Kuno kan ons niet deren. De oorlog met de Turken duurt nog lang.

De bespieder, die naar Eichenfels was, kwam pas aan den avond van den vierden dag terug, want het kasteel stond een heel eind weg.

— De knaap is niet bij zijn moeder, vertelde hij. Ik heb de menschen ondervraagd. En ik zag de gravin, die gebogen loopt van verdriet. Ze zou er wel anders uitzien, had ze haar schatje terug.

— Dan zit de deugneit ergens op een hoeve verborgen! meende de kapitein.

— Hij is misschien wel verongelukt in een gracht, sprak een uit het gezelschap.

— We zullen de hoeven doorzoeken! besloot de kapitein. We gaan stout weg in bende. En geen enkel der boeren zal ons durven weigeren zijn huis te doorzoeken. We nemen dan terloops nog mee, wat ons lijkt.

En er werd zoo gehandeld. Brutaal verscheen de bende op menige boerderij. En een enkele schout, zooals men toen een politiemann noemde,

vermocht niets. Maar Hendrik werd niet ontdekt.

Hij woonde veilig in een ver dal, tusschen de bergen, bij vader Ambrosius, een vromen kluinaar, die het kind allerlei goede dingen leerde.

II.

Eenige maanden waren voorbijgegaan.

De roovers spraken zelden nog over Hendrik, ze zetten hun goddeloos leven voort.

Zekeren dag was een groepje aangewezen om een koopman aan te randen, die door een bosch moest reizen.

Met zevenen trokken ze heen. Ze zaten achter een struik en wachtten geduldig op de komst van hun slachtoffer.

Een bespieder had den koopman afgeloerd in die naburige stad en wist, dat hij daar veel geld ontvangen had.

Uit een afgeluisterd gesprek vernam hij dan, dat de koopman langs dezen weg moest komen.

Het had in den nacht sterk gewaaid en veel geregend.

— De koopman zal wat verlaat zijn, sprak een der roovers. De wegen liggen slecht.

Maar na eenigen tijd kwam een schildwacht bij het groepje en zei:

— Opgepast. Ze naderen, de koopman en een knecht, maar 't zijn twee kleine mannetjes

waarmee we niet veel last zullen hebben. Met elk een flinken knuppelslag liggen ze neer en zullen ze het niet meer voortvertellen, wat er met hen gebeurt.

— Geen moord, als 't niet noodig is! sprak een der roovers.

— Tut, tut... wedervoer een der anderen. De kapitein heeft gezegd er maar op te slaan. Zoo zullen ze ons niet verklappen.

En de overigen traden deze meening bij.

Ze hielden zich zeer stil. En dan hoorden ze de twee reizigers praten.

— Vooruit! gebod hij, die aanvoerder was van het groepje.

De schelmen sprongen op den weg. Maar de koopman en zijn knecht liepen snel achteruit en zwaaiden met hun knuppel, terwijl ze luid om hulp riepen.

De aanvoerder, die gezegd had, de reizigers maar te vermoorden, drong vooruit doch kreeg een klop op zijn hoofd, dat hij eerst van al neerviel.

De „kleine mannetjes” verweerden zich duchtig. Een tweede schelm werd gewond.

Plots snelden er soldaten toe, die het hulpge-
roep gehoord hadden. Ze omringden de roovers, die van schrik wel verlamd schenen. Ze werden aangegrepen en gebonden.

— Kerels, het is nu uit met uw kromme spron-

gen, zei de aanvoerder der soldaten. Ge wist het niet hé, dat we in de buurt waren. Ge meendet, dat het volk van den heer Van Eichenfels nog bij de Turken zat.

De koopman en zijn knecht hadden pas een kwartier geleden die soldaten ontmoet en daarom zoo luid om hulp geroepen.

De roovers werden meegeleid. Ze keken elkaar zeer onthutst aan. Aan zoo'n ontmoeting hadden ze niet gedacht.

De soldaten leidden ze naar een stadje in de omgeving, want 't kasteel van Eichenfels was te ver.

De schout liet de gevangenen in een hok sluiten.

— We hopen er nog te brengen, zei de aanvoerder.

— Ge zijt volk van den heer Kuno Van Eichenfels? vroeg de schout.

— Ja, antwoordde de aanvoerder.

— Terug uit Turkijë?

— 't Is een vreemde geschiedenis, heer schout. We waren met onzen meester op weg naar huis, toen we gister avond door het booze weer overvallen werden en in een herberg schuilden. Daar waren nog gasten, onder meer een kluizenaar met een knaapje. Deze begaven zich ook naar het kasteel Eichenfels. En dat knaapje was de zoon van heer Kuno.

— Het kind over eenige jaren gestolen? riep de schout uit.

— Ja. We wisten er niets van. Maar we hoorden de heele geschiedenis. De kleine Hendrik was door roovers gestolen maar over eenige maanden uit hun hol gevlucht. En hij kwam terecht bij een kluizenaar, die vor hem zorgde en ontdekte, wie het kind was. Hij bracht Hendrik nu naar het kasteel. En hij overnachtte in die herberg, waar heer Kuro en wij ook terecht kwamen. Ge kunt denken, hoe blij onze meester was, zijn zoontje te vinden. Hij is nu met hen kind naar gravin Adelheid voortgereisd. Maar wij werden dadelijk uitgezonden om de rooversbende uit te roeien. We hebben vandaag al een goede vangst.

— Waarlijk! zei de schout.

— Maar er zijn nog meer van die kerels.

— Ik weet het wel, hernam de schout. Dat gespuis heft de heele streek verpest. Maar wat kon ik doen, nu al de heeren met hun volk weg waren.

— Wij zijn dan alvast terug. De oorlog heeft lang geduurd. We verlangen ook onze familieleden terug te zien, maar een paar dagen minder of meer na zulk een lange afwezigheid, daar zal het nu niet op aankomen.

— Wat zijn nu de verdere plannen?

— We zullen bericht zenden aan onzen heer maar intusschen eens verder speuren.

De schout vermoedde waar de roovers hunne schuilplaats hadden. En hij besloot de soldaten te vergezellen.

Ook de kluizenaar had eenige aanduidingen gegeven.

III.

De kapitein zat ongeduldig in de grot. Al dik wijls had hij gevraagd, waar het groepje toch bleef, dat den koopman moest bestelen.

't Was avond en de uitgezondenen keerden niet terug.

— Die koopman moet al lang voorbij zijn, meende de kapitein. En is hij nog in de stad gebleven, dan zal hij toch in den nacht niet reizen. Onze mannen konden dus terug keeren. Als ze maar niet aan 't drinken geraakt zijn. En dan klappen ze te veel.

— Maar wat wordt ge toch wantrouwend, merkte een der aanwezigen op.

— Sedert die kleine edelmansaap verdwenen is, ben ik niet gerust meer, bekende de hoofdman.

— Alsof zoo'n kind ons kon schaden...

— Het kind zelf natuurlijk niet. Ik ben geen uil, die dwaasheden uitkraamt. Maar wie heeft het kind ontmoet, toen het de gang verliet...

— En dan zou men maanden wachten om ons

lastig te vallen! Toe, toe... haal geen muizenesten in uw hoofd.

Het werd nacht, zonder dat de mannen kwamen.

— Er moet iets gebeurd zijn, zei de kapitein. Carlo en Fried, gaat in den omtrek eens hooren!

— Waar? vroeg Carlo. De boeren slapen en de boomen zullen ons niets vertellen. Aan wie zullen we wat vragen?

— Klop een boer op!

— Die zoo in den nacht zijn honden op ons los zou laten!

— De waard van de «Gekroonde Linde» zal voor u opendoen en als er nieuws is, weet hij het.

— Dat is waar, erkende Fried, die gewillig was. Kom Carlo, we gaan.

De mannen verlieten de grot, niet door de hoofdingang, welke met een poort gesloten en achter struiken en rotsen verborgen was, maar door dezelfde zijgang, langswaar Hendrik van Eichenfels ontkomen was.

Ze traden buiten.

— De kapitein kan gemakkelijk bevelen geven, maar hij blijft binnen en zal lekker slapen, bromde Carlo.

— En wij gaan naar de kroeg, drinken en krui-
pen dan in het hooi, sprak Fried.

Maar eensklaps werden beiden door soldaten omringd, en, eer ze zich konden verweren, ten

gronde geworpen en gebonden. Ze kregen een prop in den mond, zoodat ze niet konden roepen.

— Vooruit! zei iemand, die de aanvoerder scheen.

Carlo en Fried weigerden eerst op te staan, maar kregen eenige stampen en klappen en gehoorzaamden toen wel.

Ze werden, niet ver van daar, in een schuur geleid, waar lantaarnen aan een balk hingen.

De soldaten namen de roovers de prop uit den mond.

— Waarom neemt gij ons gevangen? vroeg Carlo brutaal. Wij hebben toch niets misdaan?

't Was het volk van Kuno van Eichenfels. De schout bevond zich bij de groep en zei tot de gevangenen:

— Gij behoort tot een rooversbende.

Carlo deed of hij zeer verbaasd was.

— Wat bazelt ge over een rooversbende! sprak hij. We zijn eerlijke lieden, die werk gaan zoeken bij een houtvester.

— Kom, kom, maak ons geen praatjes wijs! We hebben u over een kapitein hoeren brommen. En ge kwaamt uit het hol, waar uw kapitein verblijft.

— Niet waar! Wij hadden wat gerust achter een rots, beweerde Carlo.

— Onzin! Luister man, spreek de waarheid,

dan zult ge kans hebben op een genadige behandeling.

Carlo en Fried hielden echter vol, dat ze eerlijke menschen waren en niets van een rooversbende afwisten.

Ze werden aan een ring vastgebonden.

De kapitein in de grot sliep dien nacht maar weinig. De angst verontrustte hem te veel.

Toen het ochtend was, stond hij op.

— Carlo en Fried blijven ook weg! zei hij nijdig. Ze hebben onraad bemerkt en de vlucht genomen. Ze laten ons laf in den steek.

Eenige roovers trachtten dat hun overste uit het hoofd te praten.

— Ik ga zelf een onderzoek doen! hernam de kapitein. We hadden hier met onzen buit moeten verhuizen.

Hij keek naar de kisten waarin geld, kostbare voorwerpen, fluweelen en zijden stoffen en andere gestolen waren lagen.

— Als er gevaar is en we moeten vertrekken, dan kunnen we dit alles onmogelijk meenemen! kloeg hij.

Zijn blik viel op Jacob, den vroegeren vriend van Hendrik van Eichenfels.

— Flauwe prullevent, 't is al uw schuld! raasde de kapitein. Gij hebt den kleinen aap laten vluchten.

Jacob haalde de schouders op. Dit maakte den kapitein nog boozet.

— Ha, ge bespot me! bulderde de overste.

Hij greep van den wand een sabel en sloeg naar Jacob. Maar deze ontweek den slag en vluchtte een zijgang in.

— Kapitein, blijf toch kalm! drong een der roovers aan.

— Loop Jacob na; hij maakt zich uit de voeten en zal ons allen verraden.

— Neen. zooiets doet Jacob niet. Hij zal terugkeeren, als ge bedaarder zijt.

Maar Jacob kwam niet weer. Hij liep verder door de gang en zocht de uitgang. Hij zou nu de bende verlaten, er mocht daar buiten gebeuren wat er wilde.

En na eenigen tijd was hij in de vrije lucht. Maar ver had hij niet gegaan, of soldaten kwamen van achter de struiken en grepen hem beet.

— Nog een die in het net raakt, zei een der mannen.

Jacob schrok geweldig, doch verzette zich niet. Hij werd achter de struiken gesleurd.

— Ge zijt een roover, zei de schout, die daar met de overige soldaten zat.

— Ja, bekende Jacob.

— Ha, een, die voor de waarheid uitkomt. Zeg eens, vriend, hoeveel van uw kameraden zitten er nog in die grot?

— Heer, straf me, breng me ter dood, ik zal boete doen voor mijn zondig leven, maar ik kan mijn makkers niet verraden. Ik zeg niets, sprak Jacob.

— Gij hebt berouw over het kwaad?

— Ja.

— Omdat ge de galg vreest.

— Neen, maar om hetgeen ik misdreef, en omdat ik schuldig ben voor God en de menschen.

— Dan is het uw plicht ons te helpen en de andere roovers te verklappen.

— Dat kan ik niet.

En Jacob weigerde iets te vertellen. Twee soldaten brachten hem bij Carlo en Fried naar de schuur en bonden hem ook aan een ring.

De kapitein wachtte intusschen ongeduldig op dien terugkeer van zijn bespieders. Ze bleven uit en Jacob vertoonde zich evenmin.

De hoofdman koos twee zijner makkers uit en zei:

— Wij gaan samen den toestand verkennen. Er is gevaar. En ik heb geen zin om hier als een vos in een hol gestrikt te worden, om dan door een strop te kijken. De anderen zullen vandaag de kisten toenagelen. We moeten ze vannacht verhuizen.

Gedrieën vertrokken ze, niet door de groote poort, doch ook door de zijgang.

De kapitein en zijn gezellen bleven niet lang

in vrijheid. Weer lagen de soldaten van heer Kuno op den loer. En eensklaps werden de drie mannen overvallen. Een verdedigde zich geweldig en wondde een soldaat. De roover ging als een razende te keer, maar werd gedood. De kapitein zelf scheen van schrik verlamd.

— Jacob heeft ons verraden! riep hij, half schreiend, toen men hem de armen op den rug bond.

Eenige boeren, die het lawaai hoorden, kwamen kijken. De kapitein was hun niet vreemd. Ze hadden hem dikwijls in de streek zien rond dwalen.

De schout beval de boeren den dooden roover te begraven.

Wat later zat de kapitein met zijn kameraad in de schuur.

— Lafaard! schreeuwde hij Jacob toe. Gij hebt ons verraden. Maar het helpt u niet. Ge ligt ook gebonden.

— Ik heb niemand verraden, antwoordde Jacob. Anderen werden vóór mij aangehouden.

De hoofdman zag Carlo en Fried.

— Neen, ik heb niemand verraden, hernam Jacob. Maar moedig zal ik mijn lot dragen en boete doen.

De kapitein werd door den schout ondervraagd.

— Heer, wees mij genadig, ik zal u zeggen, hoeveel er nog in de grot zijn, sprak hij.

— Spreek eerst, dan zal ik zien of ge medelijden verdient.

En de kapitein bracht alles uit.

— Wie is nu de lafaard? vroeg Jacob aan de anderen.

— De kapitein! klonk het.

— Als ik vast zit, moeten de anderen niet losloopen, zei de hoofdman.

— En dien valschaard hebben wij gehoorzaamd! schreeuwde Carlo, die nog altijd volgen houden had, dat hij een eerlijk man was, maar wien thans het liegen zeker niet meer baten zou.

— Had ik de handen vrij, ik neep den schoft de keel toe! verzekerde Fried.

De schout verhoorde den kapitein verder en vernam aldus, dat de grot een hoofdingang bezat met een ijzeren deur. De overste had den sleutel bij zich en stemde er in toe, de soldaten ter plaatse te brengen. Zoo hoopte hij zelf minder straf te krijgen.

Hij stoorde zich niet aan de booze blikken der anderen.

De schout riep nog eenige boeren op, om een heel legertje te hebben. Hij zette een post bij de zijuitgang, om roovers te beletten aldaar te ontsnappen.

Met boeren en soldaten trok hij dan naar de verborgen deur, die met den sleutel geopend werd.

De kapitein stond geboeid tusschen twee kloekerels. Belicht door lantaarnen stormde de groep vooruit.

In het hol sprongen de roovers op. Lies gilte als een bezetene. Sommige mannen vluchtten door de zijgangen. Maar de meesten werden omgelingd. Twee, die verzet boden, lagen spoedig dood ten gronde. De anderen boden toen geen weerstand meer.

— 't Helpt toch niet, zei de kapitein. Geeft u gewillig over.

— Ge hebt ons verraden! schreeuwde een oude rover. Ge hoopt op een goede behandeling, maar we zullen uw boekje wel opendoen! Ha, wacht, die lafheid zal u niet baten!

Lies beweerde dat ze niet gestolen had.

— Jawel, zei de kapitein. En ze bespiedde vroeger voor ons de hoeven, waar ze zoogenaamd ging bedelen. Zij was het ook, die het kind van heer Kuno uit zijn wieg haalde.

— O, kon ik uw tronie openkrabben, valschaard! raasde de oude feeks.

's Avonds zaten alle roovers in de gevangenis van de stad opgesloten.

Kuno van Eichenfels vernam die tijding op zijn kasteel, waar zijn soldaten teruggekeerd waren.

De kleine Hendrik, die nu gelukkig bij zijne ouders terug was, vroeg aan den aanvoerder der soldaten:

— Is Jacob ook bij de gevangenen?

— Ja, er is een Jacob bij hen en hij lijkt nog de eerlijkste.

— O, vader, zorg dat Jacob vrij gelaten wordt! smeekte Hendrik. Hij is niet slecht. Had hij maar gekund, hij zou van de roovers weggegaan zijn. Maar hij mocht niet van den kapitein. En Jacob was zoo goed voor mij. Toe, laat hem vrij!

— Lieve jongen, daarover kan ik niet beslissen. Als een roover op mijn kasteelgoed gevangen wordt genomen, dan moet ik uitspraak doen over hem. Maar de bende is elders gepakt. En de rechters van de stad zullen over hen beslissen. Ik be- loof u echter voor Jacob ten beste te spreken.

Een week later begaf heer Kuno zich naar de stad. De schout leidde hem in de gevangenis. En de ridder zag nu de ruwe kerels, die zoo lang zijn kind in hun hol hadden opgesloten.

De kapitein beweerde, dat hij Hendrik altijd goed behandeld had. Maar heer Kuno luisterde

niet naar hem. Hij liet zich Jacob aanwijzen, die somber in een hoek zat.

De ridder begaf zich bij hem.

— Mijn zoontje laat u groeten, zei Kuno.

— O, ik ben blij, dat Hendrik weer bij zijn ouders is, sprak Jacob. Maar zeg hem, dat hij niet meer aan mij moet denken. Ik ben zulks niet waard. God zegene Hendrik. En ik zal boete doen voor mijn kwaad.

— Hoe zijt ge toch bij de roovers geraakt?

Jacob vertelde het.

— Ik zal ten beste voor u spreken, beloofde de ridder.

— Ook voor mij, heer! smeekte de kapitein, die deze woorden hoorde. Ik zal mijn leven beteren.

— Gij zijt een wreedaard, die veel lieden vermoord hebt en overal ellende bracht. En door uw houding jegens mijn arm kind, toondet ge nog meer, hoe slecht ge zijt. Kom tot inkeer en vraag God vergiffenis, opdat ge boetvaardig sterven kunt.

— Maar ik wil niet sterven, ik ben bang van den dood! jammerde de kapitein.

— Ge hebt anderen wel het leven benomen.

— Maar nu zal ik een braaf man worden. Ik was niet wreed, heer! Ik heb dikwijls aan de mannen gezegd, dat ze niet mochten dooden, maar ze wilden niet luisteren.

— Leugenaar! schreeuwde Carlo. Gij waart het, die ons zei, dat we moesten moorden, want dat de dooden ons niet konden verraden.

— Neen, neen!

— Ja, 't is wel waar! klonk het van alle zijden.

Heer Kuno ging heen. Hij bezocht den opper rechter en sprak over Jacob.

— We zullen zeer streng zijn, zei de opper rechter. 't Is een wreede bende. En we moeten een streng voorbeeld stellen voor andere roovers. Die Jacob kan wat beter zijn dan de anderen, maar hij bleef toch bij die kerels.

— Hij mocht de bende niet verlaten van den kapitein.

— Hij had niet naar den kapitein moeten luisteren. Dat de man vriendelijk is geweest voor uw jongen... Och, heer Kuno, ook roovers hebben wel soms een goed kantje. Maar die Jacob heeft meegedaan aan de rooftochten. En waarom liet hij uw knaapje niet vluchten?

— De andere roovers letten te veel op hem.

— Jacob had zich liever moeten laten dooden door den kapitein, dan onder zijn bevelen te blijven. We kunnen geen medelijden toonen.

Heer Kuno pleitte nog lang voor den beschermmer van zijn kind. Eindelijk beloofde de opper rechter eens over het verzoek na te denken.

De ridder keerde naar zijn kasteel terug.

* * *

Het onderzoek duurde lang. Er werden verheersers opgezocht, mannen, die gestolen goed hadden verkocht. De rechters moesten getuigen hooren. En veel boeren waren zelf nu nog zoo bang van de roovers, dat ze eerst zwegen en pas, na lang aandringen van de gerechtsdienaars, begonnen te vertellen.

Maar toch kwam de dag van de rechtszitting. De roovers werden gebonden en in een groote zaal gebracht. Achter een groene tafel zaten de rechters. Er was veel volk binnen, maar nog veel meer buiten, dat geen plaats in 't gebouw kon vinden.

De opperrechter las de beschuldigingen voor. Er bevonden zich wel veertig roovers in de zaal. Wat al moorden, aanrandingen, diefstallen hadden ze gepleegd.

De kapitein moest het eerst antwoorden. Hij was zeer bleek geworden en erg vermagerd.

— Edele heeren, heb medelijden met mij! aldus smeekte hij. Ik heb misdaan, maar niet zoo veel als de anderen.

— Meer, veel meer! schreeuwden zijn vroegere makkers.

— Hij was kwaad, als we slachtoffers lieten leven! riep Carlo.

Een boer trad naar voren en vertelde, hoe de kapitein, dien hij heel goed herkende, met zes mannen op zijn hoeve was gekomen.

— Ik gaf mijn geld en smeekte om mijn leven!

verklaarde de boer. De kapitein nam mijn geld en gaf me toen een knuppelslag op het hoofd. Ik viel neer en gebaarde me dood. Ik hoorde hem nog zeggen: „Die zal het niet meer navertellen”. Ik was gewond, maar genas en, uit vrees, ben ik naar een andere hoeve vertrokken.

Och, meer getuigen kwamen den hoofdman beschuldigen.

De zitting duurde verscheidene dagen. Lies moest vertellen, hoe ze Hendrik van Eichenfels gestolen had.

Eindelijk sprak de opperrechter de vonnissen uit. Alle roovers werden ter dood veroordeeld. Ze kregen één dag om zich op de eeuwigheid voor te bereiden.

— Het is verdiend! klonk een stem.

Het was Jacob, die dit zei. Hij stond daar met gebogen hoofd. Men had hem geen genade geschonken. Maar hij zou boetvaardig sterven.

De kapitein gilde geweldig en riep, dat hij niet wilde sterven.

Alleen Lies, de oude vrouw, behield het leven. Maar ze zou tot aan haar dood in de gevangenis blijven.

De roovers werden teruggebracht naar den kerker.

V.

Den volgenden dag kwam het nieuws van de veroordeelingen op het kasteel van Eichenfels. Daar de rechters vroeger al vrouw Adelheid en het personeel, en ook Hendrik onderhoord hadden, was niemand van den burcht op de zitting moeten verschijnen.

Er werd nu druk over de vonnissen gesproken. En zoo hoorde Hendrik, dat ook Jacob aan de galg zou sterven.

Schreiend liep hij naar zijn ouders. En zijn droefheid was zoo aangrijpend, dat zijn vader besloot nog eens genade voor Jacob te gaan vragen.

Hij reed te paard naar de stad, en bezocht den opperrechter.

— Neen, ik kan geen genade geven, zei deze Morgen, na den middag, zal Jacob met de anderen sterven. Hij is ook een roover. En de slechte lieden in het land moeten het weten, dat misdaden streng gestraft worden.

Heer Kuno keerde dus zonder goed nieuws terug. Hendrik wachtte met ongeduld. Hij barstte weer in tranen los, toen zijn vader hem meedeelde, dat de rechter geen genade wilde verleen.

Hendrik sliep dien nacht onrustig. Hij ijld over Jacob. Zijn moeder vreesde dat hij ziek worden zou.

Ze bedacht een plan. Boven den opperrechter stond nog de heer van de stad en het omliggende land. Hij woonde op een kasteel. Hij was sedert een paar weken uit Turkije teruggekeerd. En, daar hij ziekelijk was, liet hij alles aan zijn schout en rechter over. Maar gravin Adelheid wilde hem om genade vragen. Ze had nog tijd tot morgen middag. De goede vrouw sprak hierover met haar man.

— Neen, een vrouw kan beter een hart roeren.

— Laat mij dan gaan! stelde heer Kuno voor. Ik rijd zelf...

't Was nog geen dag, toen Adelheid, door twee dienaren vergezeld, uit het kasteel vertrok. Uren moest ze rijden... Ze was gejaagd, want ze mocht niet te laat komen.

VI.

Al vroeg stroomde het volk naar de stad, om de strafuitvoeringen te zien. Op een plein stonden verscheidene galgen.

Priesters en paters bevonden zich in de gevangenis. De meeste roovers toonden berouw. De kapitein luisterde weinig naar de woorden tot bekeering, maar vroeg voortdurend om genade. Jacob woonde de mis bij en bracht den tijd in gebed door.

Een groote klok luidde. En soldaten kwamen de veroordeelden binden.

— Ik durf niet sterven! gilde de kapitein.

Maar evenals de anderen werd hij op een kar geduwd. De menschen zaten tot op de daken.

Op het plein wachtte de beul met zijn helpers. In dien tijd hadden dikwijls van die gezamenlijke strafuitvoeringen plaats.

— Daar zijn ze! joelde het volk, toen de karren naderden.

Soldaten hadden den weg afgezet.

De kapitein moest het eerst sterven. Hij huilde als een dier, tot hij aan de galg spartelde. Met hem werden nog vier anderen opgehangen. Jacob bevond zich in de laatste groep om nog meer boete te doen.

Eindelijk zou de beurt van de vier overblijvenden komen. Telkens las de opperrechter het vonnis. De lijken van de vorigen werden dan van de galg genomen.

Jacob stapte vooruit. Een priester wees hem naar den Hemel.

— Ik heb mijn lot verdiend, zei Jacob.

— Wacht, wacht! klonk het over 't plein.

Ieder keek op. Daar naderde een dame te paard. Ze zwaaide met een papier.

— Gravin Adelheid! riepen sommige menschen, die haar kenden.

De opperrechter zei tot een der rechters:

— Komt ze nu nog genade vragen voor dien Jacob. Ze had zich de reis kunnen besparen.

Het volk had de gravin doorgelaten. Adelheid stapte van haar paard en reikte den opperrechter het papier over.

— De genadebrief van den heer dezer landen, voor Jacob, zei ze.

De opperrechter las het stuk. Dit vermeldde, dat Jacob vrij moest gelaten worden, zoo gravin van Eichenfels zwoer voor hem zorg te dragen, opdat hij niet meer rondzwerven zou.

— Nu moet ik toegeven, zei de opperrechter. Gij zijt zelf bij den opperrechter geweest.

— Ik kom van hem en vertelde, dat ik de bede deed uit naam van mijn kind. De heer schonk me 't leven van Jacob.

De rechter gebod Jacob naar het rechtshuis te brengen.

— Begeef u daar ook heen, ik kom straks bij u, zei hij tot Adelheid.

De strafuitvoeringen werden voltrokken.

Met gebogen hoofd ging Jacob tusschen de soldaten. Hij had gehoord, dat zijn leven gespaard bleef. En ontroerd dacht hij aan Hendrik, wiens moeder hem redde van den dood.

Een half uur later had in een kamer van het rechtshuis een eigenaardige plechtigheid plaats. Daar stonden rechters. En daar zat ook de beul, om te vernemen, dat zijn recht op dezen veroor-

deelde verviel. Jacob stond er diep bewogen, toen de gravin op een kruisbeeld zwoer, voor den bevrijde te zorgen. De opperrechter sprak dan de genadeverleening uit.

Jacob viel op de knieën, beleed nogmaals zijn schuld, dankte de gravin en beloofde een eerlijk leven te leiden.

— Ge komt in onzen dienst, zei de gravin. We hebben vertrouwen in u.

Op het paard van een der knechten reed Jacob mee naar Eichenfels. Hendrik, die van zijn vader gehoord had, waar zijn moeder heen was, stond op den uitkijk.

— Ginds is Jacob! riep hij, en hij snelde het groepje tegemoet.

Jacob schreide toen het kind hem de hand drukte. Neen, hij was dit niet waardig, herhaalde hij steeds.

Heer Kuno sprak geruimen tijd met hem.

Jacob beleed nogmaals zijn schuld. Hij wilde gaarne bij heer Kuno in dienst komen. Hij zou op het land werken en ook bij de jacht helpen. Hij beloofde trouwen dienst. Hendrik was blij toen hij hoorde, dat Jacob op het kasteel zou blijven.

Het ander personeel vond het eerst wel vreemd dat heer Kuno een roover in dienst nam. Maar hun meester vertelde aan het volk, hoe berouwvol Jacob was. En Jacob zelf gedroeg zich zoo goed

en was zoo bescheiden, dat hij ieders genegenheid won.

Heer Kuno en vrouw Adelheid, hadden een trouwen dienaar in hem.

Hendrik was dikwijls bij Jacob op het land en in het bosch. Ze waren goede vrienden.

Hendrik kreeg broertjes en zusjes en 't werd op het kasteel een groot gezin, waar liefde woonde.

Hendrik werd later zelf ridder en heer van het kasteel en Jacob bleef tot aan zijn dood in zijn dienst.

EINDE